

EEN BEROEPSPROCEDURE BIJ DE RECHTBANK

U hebt beroep ingesteld bij de rechtbank tegen een besluit van een bestuursorgaan. In dit infoblad vindt u informatie over de procedure bij de sector bestuursrecht van de rechtbank.

Formaliteiten

Voordat de rechtbank toekomt aan een inhoudelijke beoordeling van uw zaak, moet de rechtbank enkele formaliteiten controleren. Ten eerste beoordeelt de rechtbank of deze rechtbank bevoegd is op het beroep te beslissen.

Daarna onderzoekt de rechtbank of het beroep ontvankelijk is. Dat betekent dat het beroep aan een aantal formele voorwaarden moet voldoen. In dat kader controleert de rechtbank eerst of u (tijdig) griffierecht heeft betaald. Over het griffierecht krijgt u een afzonderlijke brief.

Verder beoordeelt de rechtbank of er tijdig bezwaar is gemaakt en tijdig beroep is ingesteld, of u belanghebbende bent en of het bezwaar en beroep is gericht tegen een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Partijen

In de beroepsprocedure bij de rechtbank wordt u 'eiser(es)' genoemd. Het bestuursorgaan is de 'verweerder'. Naast eiser en verweerder kan ook een derde belanghebbende, bijvoorbeeld een vergunninghouder, aan de procedure deelnemen. Al deze deelnemers worden 'partijen' genoemd.

Het beroepschrift

De rechtbank controleert of het beroepschrift alle benodigde informatie bevat. Zo moet er in staan waarom u het niet eens bent met het besluit van het bestuursorgaan. Ook moet uw brief een datum en een handtekening bevatten (beroepschriften die via loket.rechtspraak.nl zijn ingediend worden door het gebruik van DigiD elektronisch ondertekend).

Als er iets ontbreekt, zal de rechtbank u vragen de informatie aan te vullen. U krijgt daarvoor vier weken de tijd. Wilt u stukken insturen in een vreemde taal, voeg dan een Nederlandse vertaling bij.

Griffierecht

Het instellen van beroep kost geld. Dat heet griffierecht. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van het soort zaak. Over het griffierecht krijgt u afzonderlijk een brief en u heeft dan vier weken de tijd om te betalen. Als de rechtbank u in het gelijk stelt, krijgt u het griffierecht terug van het bestuursorgaan. Bent u woonachtig in het buitenland vergeet dan niet bij uw betaling het IBAN nummer en de SWIFT code te vermelden.

Let op de termijnen!

Stuurt u het beroepschrift of de ontbrekende informatie niet op tijd naar de rechtbank, of betaalt u het griffierecht niet of te laat, dan zal de rechtbank uw zaak niet inhoudelijk behandelen. De rechtbank hanteert voor deze en andere stappen in de procedure vaste (wettelijke) termijnen. Meer informatie hierover vindt u in de landelijke procesregeling bestuursrecht op www.rechtspraak.nl/Procedures/Landelijke-regelingen/Sector-bestuursrecht.

In beginsel zal geen uitstel worden verleend. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen verleent de rechtbank een kort uitstel. Dit moet u dan ruim voor de termijn afloopt en met opgaaf van redenen aanvragen.

Advocaat of gemachtigde

In de beroepsprocedure mag u zelf het woord voeren. U kunt zich ook door een advocaat of iemand anders laten vertegenwoordigen. Als u iemand machtigt die geen advocaat is, dan moet u een schriftelijke machtiging aan de rechtbank sturen. Afhankelijk van uw inkomen kunt u misschien voor de kosten van een advocaat gefinancierde rechtshulp krijgen van de Raad voor de Rechtsbijstand (zie voor meer informatie www.rvr.org).

Het insturen van stukken

De rechtbank vraagt stukken op bij het bestuursorgaan. Ook krijgt het bestuursorgaan de gelegenheid om op uw beroepschrift reageren. Een dergelijke reactie wordt een verweerschrift genoemd.

U en de andere partij(en) ontvangen in principe kopieën van alle bij de rechtbank ingediende stukken, ingekomen en verstuurd brieven. U moet adreswijzigingen daarom altijd schriftelijk aan de rechtbank doorgeven.

U kunt in beginsel tot uiterlijk tien dagen voor de zitting nog stukken naar de rechtbank sturen die van belang zijn voor uw zaak. De rechtbank stuurt deze stukken dan ook naar het bestuursorgaan.

Stuur stukken per post, per fax of via loket.rechtspraak.nl. Stuur dus geen berichten per e-mail, tenzij de rechtbank heeft laten weten dat dit in uw procedure wel kan.

Vooraankondiging van de zitting

De rechtbank streeft ernaar uw beroep ongeveer drie maanden na de indiening van het beroepschrift op een zitting te behandelen. Partijen ontvangen zo spoedig mogelijk een vooraankondiging met een datum en dagdeel waarop de zaak zal worden behandeld. Als u verhinderd bent op het aangekondigde dagdeel kunt u binnen een week na verzending van de vooraankondiging vragen om een andere zittingsdatum. U moet daarbij aangeven op welke dagdelen u verhinderd bent in de periode van twee weken voor én twee weken na de voorgestelde zittingsdatum. De rechtbank zal dan een andere zittingsdatum vaststellen.

Afhankelijk van onder andere de vraag of het griffierecht is betaald en of de stukken van het bestuursorgaan zijn ontvangen, krijgt u zo spoedig mogelijk na de vooraankondiging een definitieve uitnodigingsbrief met de datum en het tijdstip van behandeling van uw zaak op de zitting. De rechtbank stemt alleen in bijzondere omstandigheden in met een schriftelijk en gemotiveerd verzoek om uitstel.

Voor de zitting

Als u de rechtbank binnenkomt, verwijst een medewerker u naar de wachtruimte bij de zaal waar uw zitting plaatsvindt. Zodra uw zaak kan beginnen zal de bode u "oproepen". U kunt dan de zittingszaal binnengaan.

Zitting

Tijdens de zitting bespreekt de behandelend rechter met partijen wat de geschilpunten zijn en wat er moet gebeuren om deze te kunnen berechten of op te lossen.

Voorop staat dat er zoveel mogelijk na de behandeling ter zitting een definitief einde komt aan het geschil.

Aanwezigheid

De rechtbank kan het beroep en het verdere verloop van de procedure alleen met partijen bespreken als die op de zitting aanwezig zijn. De rechtbank raadt u daarom aan naar de zitting te gaan.

Hoe verloopt de zitting?

Een zitting wordt meestal gehouden door één rechter. De rechter leidt de zitting. De rechter bespreekt op de zitting met partijen wat de geschilpunten zijn en wat er moet gebeuren om deze te kunnen berechten of op te lossen. Als er geen oplossing wordt gevonden, kunnen partijen hun standpunten toelichten. Het kan zijn dat de rechter de eisende partij, u dus, als eerste het woord geeft. Als uw toelichting op papier staat, maakt u dan vooraf minstens twee kopieën. Op de zitting geeft u een kopie aan de griffier en een kopie aan de andere partij.

Daarna mag het bestuursorgaan de zaak toelichten. Na de eerste ronde zal de rechter eventueel aanvullende vragen kunnen stellen, maar de rechter kan dat ook tussendoor doen.

In de tweede ronde mogen alle partijen nog kort hun standpunten toelichten.

De rechter bepaalt hoeveel tijd daarvoor is.

De rechter bespreekt met partijen of er nog nader onderzoek of nader overleg nodig is. Aan het einde van de zitting wordt besproken of op het beroep uitspraak kan worden gedaan, dan wel dat de procedure een vervolg moet krijgen. Als uitspraak kan worden gedaan dan sluit de rechter het onderzoek op de zitting. Als de procedure een vervolg moet krijgen, dan worden daarover afspraken gemaakt. Meestal is een tweede zitting niet nodig.

Openbaar

Zittingen van de sector bestuursrecht van de rechtbank zijn meestal openbaar. Dat betekent dat er publiek aanwezig kan zijn bij de behandeling van uw zaak. De meeste belastingzaken en sommige zaken waarbij medische gegevens aan de orde komen, worden echter achter gesloten deuren behandeld. Dat betekent dat er bij die zaken geen publiek in de zaal wordt toegelaten. Als uw zaak achter gesloten deuren wordt behandeld, zal de rechtbank u dat meedelen.

Getuigen en deskundigen

De Algemene wet bestuursrecht biedt u de mogelijkheid om getuigen en deskundigen mee te nemen naar de zitting.

U moet dit de rechtbank uiterlijk een week voor de zitting schriftelijk laten weten. Houdt u er rekening mee dat de rechtbank niet verplicht is om meegebrachte getuigen of deskundigen het woord te geven tijdens de zitting.

Getuigen kunnen een vergoeding vragen voor gemaakte kosten. Zij kunnen op de zitting een ingevuld declaratieformulier aan de rechter overhandigen

Voorlopige voorziening

U kunt tijdens de beroepsprocedure een voorlopige voorziening vragen. Dit is een verkorte procedure voor dringende en spoedeisende situaties. U vraagt de rechter dan bijvoorbeeld om de uitvoering van het overheidsbesluit uit te stellen tot na de uitspraak in de beroepsprocedure. Partijen bij een voorlopige voorziening worden zo snel mogelijk uitgenodigd voor een zitting. Nadere stukken kunnen tot een dag voor de zitting worden ingediend. De voorzieningenrechter doet uiterlijk binnen twee weken na de zitting uitspraak.

Ook voor deze procedure moet u griffierecht betalen.

De uitspraak

Als de zaak erg duidelijk ligt, kan de rechter aan het eind van de zitting mondeling uitspraak doen. Daarvan krijgt u binnen twee weken na de zitting een schriftelijke weergave (proces-verbaal) toegestuurd. Meestal wil de rechter voor hij schriftelijk uitspraak doet nog nadenken over de zaak. U hoort dan aan het eind van de zitting wanneer de uitspraak zal zijn: meestal binnen zes weken en bij spoedzaken eerder.

De uitspraak wordt in het openbaar uitgesproken, maar u hoeft daarvoor niet naar de rechtbank te komen. U ontvangt de schriftelijke uitspraak kort daarna per post. Als de rechtbank niet binnen de gestelde termijn uitspraak kan doen, dan krijgt u daarover bericht.

Geeft de rechter u ongelijk, dan zal hij uw beroep ongegrond verklaren. Geeft hij u gelijk, dan verklaart hij uw beroep gegrond. In dat geval kan de rechter het besluit van het bestuursorgaan vernietigen. De rechter kan daarbij de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand laten.

Ook kan de rechter zelf een voorziening treffen die in de plaats komt van het vernietigde besluit.

De rechter kan het bestuursorgaan ook verplichten een nieuw besluit te nemen. Dit betekent dat het bestuursorgaan uw bezwaarschrift opnieuw zal moeten beoordelen en daarbij moet letten op de uitspraak van de rechtbank.

Een aantal uitspraken wordt (geanonimiseerd) gepubliceerd op zoeken.rechtspraak.nl.

Vergoeding proceskosten en griffierecht

U kunt de rechtbank vragen om het bestuursorgaan te veroordelen tot vergoeding van de proceskosten en het door u betaald griffierecht. In principe zal de rechtbank het bestuursorgaan alleen veroordelen tot vergoeding als hij u (gedeeltelijk) in het gelijk stelt.

Proceskosten zijn kosten die u maakt om de procedure te kunnen voeren, zoals reiskosten. Hiervoor kunt u gebruik maken van het formulier 'proceskosten bestuursrecht', dat u tegelijk met de uitnodiging voor de zitting zult ontvangen. U moet dit formulier vooraf of uiterlijk op de zitting inleveren.

Schadevergoeding

U kunt de rechtbank ook vragen het bestuursorgaan te veroordelen tot schadevergoeding. U moet dan schriftelijk kunnen onderbouwen dat u door het besluit van het bestuursorgaan schade lijdt en hoe hoog die schade is. De rechter kan zo'n verzoek alleen toekennen als hij u in het gelijk stelt.

Hoger beroep

Onder de uitspraak kunt u lezen wat u kunt doen als u het niet eens bent met de uitspraak. In veel gevallen kunt u in 'hoger beroep' gaan bij een hogere rechter. In sommige gevallen kunt u niets tegen de uitspraak doen.

Mediation

In veel zaken spelen naast juridische kwesties ook onderliggende conflicten een rol. Wilt u deze problemen aanpakken, dan kunt u kiezen voor mediation. Bij mediation wordt geprobeerd om samen met de andere partij uw conflict op te lossen, onder begeleiding van een onafhankelijke bemiddelaar, de mediator. Mediation is alleen mogelijk als alle partijen dat willen. Voor meer informatie wordt verwezen naar de brochure 'Mediation naast rechtspraak in bestuursrecht'. Gratis te bestellen bij het mediationbureau van de rechtbank, of te downloaden op www.rechtspraak.nl/Organisatie/Publicaties-en-brochures.

Meer informatie:

[www.rechtspraak.nl/naar de rechter/bestuursrechter/procedures/beroepsprocedure](http://www.rechtspraak.nl/naar%20de%20rechter/bestuursrechter/procedures/beroepsprocedure)

www.rvr.org (Raad voor Rechtsbijstand)

www.juridischloket.nl

www.alleadvocaten.nl

loket.rechtspraak.nl

brochure 'Beroep instellen bij de rechtbank' te downloaden op [www.rechtspraak.nl/Organisatie/Publicaties en brochures](http://www.rechtspraak.nl/Organisatie/Publicaties%20en%20brochures)